

Γυναικεία Ανεργία

Το 19^ο Ενημερωτικό σημείωμα του Παρατηρητηρίου της Γενικής Γραμματείας Ισότητας των Φύλων (Γ.Γ.Ι.Φ.) εντάσσεται στο θεματικό πεδίο “Γυναίκες και Οικονομία”.

Συγκεκριμένα, παρουσιάζονται στατιστικά δεδομένα για τους δείκτες του Παρατηρητηρίου Ισότητας των Φύλων :

- Ποσοστό ανέργων ανά φύλο και οικογενειακή κατάσταση
- Ποσοστό μισθωτών γυναικών

Πίνακας 1: Κατάσταση απασχόλησης ανά φύλο σε χιλιάδες (Ελλάδα, Δ' τρίμηνο 2018).

	Απασχολούμενες/οι	Άνεργες/οι	Μη ενεργές/οι
Γυναίκες	1.584,0	492,8	2.650,9
Άνδρες	2.249,7	388,3	1.760,6
Σύνολο	3.833,7	881,1	4.411,6

Πίνακας 2: Κατάσταση απασχόλησης ανά φύλο σε ποσοστά (Ελλάδα, Δ' τρίμηνο 2018).

	Ανεργία (%)	Εργατικό Δυναμικό (%)
Γυναίκες	23,7	43,9
Άνδρες	14,7	60,0
Σύνολο	18,7	51,7

Στους παραπάνω Πίνακες παρατηρούμε, για το Δ' τρίμηνο του 2018 στην Ελλάδα, ότι το ποσοστό του εργατικού δυναμικού για τις γυναίκες είναι μειωμένο σε σχέση με αυτό των ανδρών (43,9% για τις γυναίκες και 60,0% για τους άνδρες) και επιπλέον τα ποσοστά ανεργίας για τις γυναίκες είναι κατά 9% αυξημένα σε σύγκριση με αυτά των ανδρών (23,7 για τις γυναίκες και 14,7 για τους άνδρες).

Πίνακας 3: Ποσοστά ανεργίας ανά φύλο (Ελλάδα, Δεκέμβριος 2013-2018).

	Δεκ. 2013	Δεκ. 2014	Δεκ. 2015	Δεκ. 2016	Δεκ. 2017	Δεκ. 2018
Γυναίκες	31,2	29,5	27,8	27,9	26,0	23,1
Άνδρες	24,5	23,0	20,7	19,7	16,7	14,1
Σύνολο	27,4	25,9	23,9	23,4	20,8	18,0

Για τα ποσοστά ανεργίας του μήνα Δεκεμβρίου για τα έτη 2013 έως 2018 αξίζει να σημειώσουμε την μεγάλη απόκλιση των ποσοστών ανάμεσα στα δύο φύλα καθόλη την διάρκεια της χρονοσειράς με την μεγαλύτερη διαφορά να διαμορφώνεται τον Δεκέμβριο του 2017 (9,3 ποσοστιαίες μονάδες).

Παρόμοια συμπεράσματα μπορούμε να εξάγουμε από την χρονοσειρά για τον μήνα Νοέμβριο που φαίνεται στον Πίνακα 4 πιο κάτω, για τα έτη 2013-2018 με την μεγαλύτερη διαφορά να σχηματίζεται τον Νοέμβριο του περασμένου έτους και να ανέρχεται στις 9,4 ποσοστιαίες μονάδες.

Πίνακας 4: Ποσοστά ανεργίας ανά φύλο (Ελλάδα, Νοέμβριος 2013-2018).

	Νοε. 2013	Νοε. 2014	Νοε. 2015	Νοε. 2016	Νοε. 2017	Νοε. 2018
Γυναίκες	31,7	29,6	28,7	27,9	25,9	23,7
Άνδρες	24,5	22,9	21,1	19,6	17,2	14,3
Σύνολο	27,6	25,9	24,5	23,3	21,1	18,5

Ποσοστά απασχόλησης με ανήλικα τέκνα στην Ευρώπη – Ποσοστά ανεργίας ανά οικογενειακή κατάσταση στην Ελλάδα

Σε Ευρωπαϊκό επίπεδο παρατηρούμε ότι όσο περισσότερα ανήλικα τέκνα συμπεριλαμβάνονται στο νοικοκυριό, τόσο μεγαλύτερη είναι η διαφορά μεταξύ του ποσοστού απασχόλησης των γυναικών και των ανδρών. Κατά μέσο όρο, το ποσοστό απασχόλησης των ανδρών είναι υψηλότερο από αυτό των γυναικών (73% σε σύγκριση με 62% στην ΕΕ-28 το 2017). Πιο αναλυτικά, στην ΕΕ-28 για το 2017 το ποσοστό απασχόλησης των γυναικών χωρίς παιδιά ήταν 66%, ενώ για τους άνδρες ήταν 74%. Για άτομα με ένα παιδί, τα ποσοστά ήταν υψηλότερα και έφτασαν το 71% για τις γυναίκες και το 86% για τους άνδρες. Για τις γυναίκες με δύο παιδιά, το ποσοστό παρέμεινε παρόμοιο (72%), ενώ το αντίστοιχο ποσοστό για τους άνδρες ανήλθε στο 90%. Για άτομα με τρία ή περισσότερα παιδιά, τα ποσοστά απασχόλησης ήταν χαμηλότερα και έφτασαν το 57% για τις γυναίκες, σε σύγκριση με 85% για τους άνδρες. Η τάση αυτή παρατηρείται στην πλειονότητα των κρατών – μελών της ΕΕ-28.

Στην Ελλάδα για το Δ' τρίμηνο του 2018 τα ποσοστά ανεργίας και το πώς διαμορφώνονται αυτά ανά οικογενειακή κατάσταση παρουσιάζονται στον παρακάτω Πίνακα:

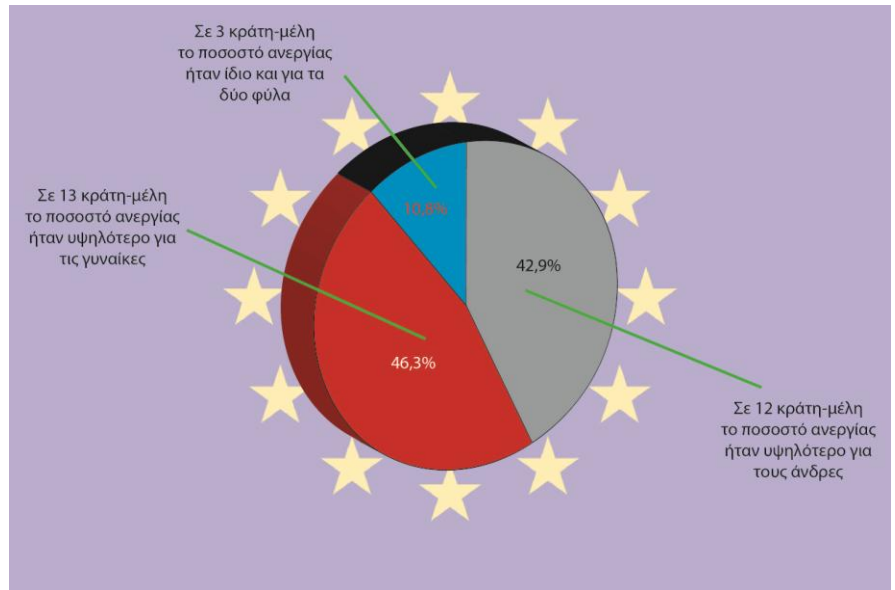
Πίνακας 5: Ποσοστά ανεργίας ανά φύλο και οικογενειακή κατάσταση (Ελλάδα, Δ' τρίμηνο 2018)

	Άγαμες/οι (%)	Έγγαμες/οι (%)	Χήρες/οι (%)	Διαζευγμένες/οι (%)
Γυναίκες	32,4	19,6	14,4	27,8
Άνδρες	23,5	9,0	16,3	17,5

Μεγάλο ενδιαφέρον παρουσιάζει η διαφορά που εμφανίζεται στις περιπτώσεις μεταξύ των άγαμων ανδρών και γυναικών η οποία φτάνει τις 8,9 ποσοστιαίες μονάδες με το ποσοστό ανεργίας για τις γυναίκες να ανέρχεται σε 32,4%. Ενώ ακόμα μεγαλύτερη διαφορά διαμορφώνεται μεταξύ των έγγαμων ανδρών και γυναικών (10,6 ποσοστιαίες μονάδες) με το ποσοστό ανεργίας των γυναικών να παραμένει υψηλό (19,6%).

Ανεργία στην ΕΕ-28

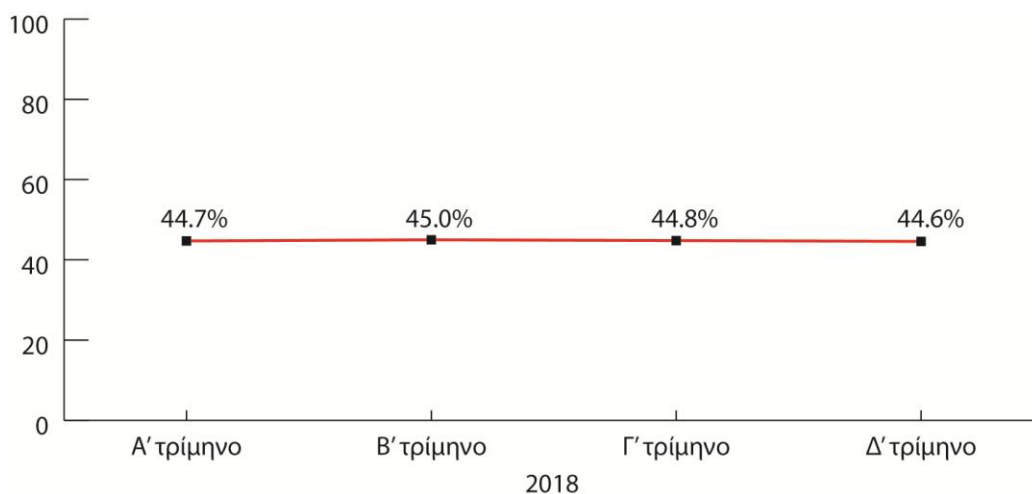
Αξίζει να σημειωθεί ότι το ποσοστό των γυναικών που είναι άνεργες είναι μεγαλύτερο από αυτό των ανδρών. Πιο αναλυτικά, στην ΕΕ-28 το 2017, το ποσοστό ανεργίας ήταν 7,9% για τις γυναίκες και 7,4% για τους άνδρες. Καθώς επίσης, σε δεκατρία κράτη μέλη της ΕΕ-28, το ποσοστό ανεργίας ήταν υψηλότερο για τις γυναίκες σε αντίθεση με δώδεκα κράτη μέλη όπου το ίδιο ποσοστό ήταν υψηλότερο για τους άνδρες. Υπήρχαν όμως και χώρες όπου τα δύο ποσοστά ήταν ίδια (Βέλγιο, Λουξεμβούργο και Πολωνία). Οι μεγαλύτερες διαφορές μεταξύ του ποσοστού ανεργίας των γυναικών και αυτού των ανδρών, όπου το ποσοστό ήταν υψηλότερο για τις γυναίκες από ότι για τους άνδρες, παρατηρήθηκαν στην Ελλάδα (26,1% για τις γυναίκες και 17,8% για τους άνδρες) και στην Ισπανία (19,0%) και 15,7% αντίστοιχα). Οι μεγαλύτερες διαφορές για το αντίθετο μοτίβο, όπου το ποσοστό ήταν χαμηλότερο για τις γυναίκες από ότι για τους άνδρες, παρατηρήθηκαν στη Λιθουανία (5,7% για τις γυναίκες και 8,6% για τους άνδρες) και τη Λετονία (7,7% και 9,8% ,αντίστοιχα).

Γυναίκες μισθωτές

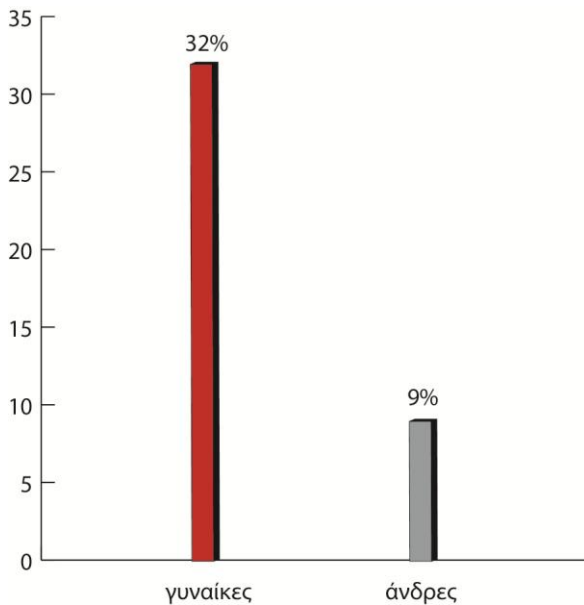
Εξετάζοντας τα στατιστικά στοιχεία του δεύτερου δείκτη “Ποσοστά μισθωτών γυναικών” για την Ελλάδα, ο οποίος εντάσσεται και αυτός με την σειρά του στο θεματικό πεδίο “Γυναίκες και Οικονομία”, μπορούμε εύκολα να διαπιστώσουμε πως για το έτος 2018 το εύρος των τιμών του δείκτη είναι πολύ μικρό. Πιο συγκεκριμένα, ο δείκτης παίρνει την χαμηλότερη τιμή του κατά το τελευταίο τρίμηνο του 2018 (44,6%) και την υψηλότερη κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2018 (45,0%). Οι τιμές για το σύνολο του έτους φαίνονται στο παρακάτω γράφημα:

Γράφημα 1: Ποσοστά μισθωτών γυναικών ανά τρίμηνο (Ελλάδα, 2018)

Μερική απασχόληση στην ΕΕ-28

Γράφημα 2: Ποσοστά μερικής απασχόλησης ανά φύλο (ΕΕ-28, 2017)

Σχεδόν το ένα τρίτο των απασχολούμενων γυναικών εργάζεται με μερική απασχόληση. Στην ΕΕ-28 για το έτος 2017, το 32% των απασχολούμενων γυναικών εργαζόταν με μερική απασχόληση, συγκριτικά με το πολύ πιο χαμηλό ποσοστό για τους άνδρες που φτάνει το 9%. Τα σχετικά ποσοστά παρουσιάζουν διαφορές ανάμεσα στα κράτη μέλη, με το μεγαλύτερο ποσοστό γυναικών που εργαζόταν με μερική απασχόληση να καταγράφεται στην Ολλανδία (76%), την Αυστρία (47%) και τη Γερμανία (46%), ενώ για τους άνδρες στην Ολλανδία (27%) και τη Δανία (16%). Το μικρότερο ποσοστό τόσο γυναικών όσο και ανδρών που εργαζόταν με μερική απασχόληση σημειώθηκε στη Βουλγαρία (2% για γυναίκες και άνδρες).

Σύμφωνα με τη Διεθνή Οργάνωση Εργασίας (ΔΟΕ)

Η τρέχουσα παγκόσμια συμμετοχή στο εργατικό δυναμικό ανέρχεται για τις γυναίκες κοντά στο 49% και για τους άνδρες στο 75%. Στις αναπτυσσόμενες οικονομίες οι γυναίκες που έχουν σύζυγο ή σύντροφο είναι λιγότερο πιθανό να εργάζονται σε αμειβόμενη εργασία ή να ψάχνουν ενεργά για εργασία. Αυτό συχνά προκύπτει από την οικονομική σταθερότητα των συντρόφων τους και το στερεότυπο του 'άνδρα-κουβαλητή'. Στις αναπτυγμένες χώρες συμβαίνει το αντίστροφο, οι οικονομικές ανάγκες ωθούν τις γυναίκες στην αμειβόμενη εργασία ανεξάρτητα από τις προσωπικές επιθυμίες και την οικογενειακή τους κατάσταση. Άνδρες και γυναίκες συμφωνούν ότι ο αγώνας των γυναικών για την εξισορρόπηση της επαγγελματικής και οικογενειακής τους ζωής παραμένει το μεγαλύτερο εμπόδιο για εξεύρεση και διατήρηση εργασίας μια και σηκώνουν το μεγαλύτερο βάρος της φροντίδας των παιδιών αλλά και του σπιτιού. Στις αναπτυσσόμενες χώρες ή έλλειψη μέσων μαζικής μεταφοράς και η έλλειψη κρατικών δομών για φύλαξη παιδιών και ενήλικων μελών της οικογένειας που χρειάζονται φροντίδα είναι άλλες δύο αιτίες που εμποδίζουν την πρόσβαση των γυναικών στην απασχόληση. Η έλλειψη δε, κρατικών δομών για φύλαξη παιδιών και ενήλικων μελών της οικογένειας που χρειάζονται φροντίδα μειώνει κατά 5% την πρόσβαση στην εργασία για τις γυναίκες των αναπτυσσόμενων χωρών και 4% για τις γυναίκες των αναπτυγμένων χωρών. Σε παγκόσμιο επίπεδο το 20% των ανδρών και το 14% των γυναικών εξακολουθούν να πιστεύουν ότι είναι απαράδεκτο για μια γυναίκα να έχει αμειβόμενη εργασία εκτός σπιτιού. Πολλές γυναίκες ανέφεραν ότι η άμεση οικογένειά δεν τους επέτρεψε την εργασία εκτός σπιτιού.

Τι ζητούν οι γυναίκες

Η Διεθνή Οργάνωση Εργασίας (ΔΟΕ) και το Ινστιτούτο Gallup συνεργάστηκαν για να ρωτήσουν τις γυναίκες σε όλο τον κόσμο αν προτιμούν να εργάζονται σε αμειβόμενες θέσεις εργασίας, να φροντίζουν τις οικογένειές τους ή να κάνουν και τα δύο. Τα στοιχεία δείχνουν ότι το 70% των γυναικών - ανεξάρτητα από το καθεστώς απασχόλησής τους - προτιμούν να εργάζονται σε αμειβόμενες θέσεις εργασίας.

Δράσεις σχετικά με την αύξηση της ελκυστικότητας της επιχειρηματικής δράσης για τις γυναίκες, την σύσταση επιχειρήσεων κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας από γυναίκες καθώς επίσης και προτάσεις για φορολογικά και ασφαλιστικά κίνητρα με σκοπό την ενθάρρυνση της γυναικείας επιχειρηματικότητας, εμπεριέχονται στους στόχους για την μείωση του ποσοστού ανεργίας των γυναικών της Γενικής Γραμματείας Ισότητας των Φύλων (Γ.Γ.Ι.Φ.) που έχει θέσει βάσει του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Ισότητα των Φύλων (Ε.Σ.Δ.Ι.Φ.) 2016-2020.

Οι πηγές που χρησιμοποιήθηκαν για την άντληση των στοιχείων είναι η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), η Διεθνής Οργάνωση Εργασίας (ΔΟΕ) και το Ινστιτούτο Gallup.

Το **paratiritirio.isotita.gr** είναι ο διαδικτυακός κόμβος της Γενικής Γραμματείας Ισότητας των Φύλων (Γ.Π.Φ.). για τη συλλογή, ανάλυση, επεξεργασία και διάχυση στατιστικών δεδομένων και δεικτών που σχετίζονται με τις πολιτικές ισότητας των δύο φύλων.

Σκοπός του είναι η αποτύπωση των έμφυλων διαφοροποιήσεων σε 12 βασικά πεδία πολιτικής και η παρακολούθηση των τάσεων, εξελίξεων στην Ελλάδα σε βάθος χρόνου. Περιλαμβάνει 82 δείκτες φύλου που είτε έχουν υιοθετηθεί σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης με βάση την Πλατφόρμα Δράσης του Πεκίνου, είτε σχετίζονται με ειδικότερες εθνικές προτεραιότητες. Οι δείκτες συνοδεύονται από τα μεταδεδομένα, καθώς και από έγγραφα που αφορούν σε συναφείς εκθέσεις και μελέτες.

Paratiritirio.isotita.gr

e-mail: paratiritirio@isotita.gr